

Reforma ZAP 2013. potencijalno predstavlja najznačajniju reformu od nastanka evropske poljoprivredne politike. Nakon trogodišnjih pregovora, koji su počeli velikom javnom debatom o ulozi, značaju i očekivanjivanjima od ZAP, kreirana je nova poljoprivredna politika za period od 2014. do 2020. godine. Tri dugoročna cilja izdvojila su se kao najznačajniji ciljevi ZAP za period od 2014. do 2020. godine: održiva proizvodnja hrane, održivo upravljanje prirodnim resursima i uravnotežen teritorijalni razvoj. Realizacijom navedenih ciljeva poželjno je postići veću konkurentnost agrarnog sektora Evropske unije, unaprediti primenu koncepta održivog razvoja i povećati efektivnost. Planirani obim sredstava namenjen za finansiranje ZAP u predstojećem periodu iznosi 37,8% od ukupnog budžeta Unije, što predstavlja smanjenje u odnosu na prethodni obračunski period. Rast konkurentnosti agrarnog sektora već se u reformi iz 2003. godine pojavljuje kao jedan od prioriteta. Napuštanjem sistema subvencija čija je visina određena obimom proizvodnje omogućeno je poljoprivrednicima da svoju proizvodnju planiraju na osnovu zahteva tržišta. Najnovijom reformom ide se korak dalje s obzirom da je predviđeno ukidanje proizvodnih ograničenja za šećer, mleko i vino i dozvoljavanje proizvođačima da odgovore na rastuću svetsku tražnju za ovim proizvodima. Jačanje proizvođačkih kooperativa, pružanje systemske podrške za mlade proizvođače i uvođenje instrumenata za zaštitu od rizika u proizvodnji u cilju povećanja konkurentnosti takođe predstavljaju novine u ZAP koje su počele da se primenjuju od 2014. godine. Takođe, od 2015. godine uveden je novi instrument ZAP u okviru njenog prvog stuba, a to su tzv. Zelena direktna plaćanja. Za finansiranje ovih subvencija opredeljeno je 30% od ukupno predviđenih sredstava za direktna plaćanja. Pored osnovnih plaćanja, zelenih direktnih plaćanja, podrške područjima sa ograničenim prirodnim uslovima i pomoći mladim poljoprivrednicima (samo 14% poljoprivrednika Evropske unije mlađe je od 40 godina), zemljama članicama ostavlja se i mogućnost za primenu šeme redistributivnih plaćanja. Šema redistributivnih plaćanja namenjena je jačanju malih i srednjih gazdinstava kako bi se smanjile razlike u nivou dohotka između pojedinih kategorija gazdinstava, ali i pojedinih regiona unutar Unije.

Drugi stub ZAP, politika ruralnog razvoja za period od 2014. do 2020. godine usmerena je na ostvarivanje sledećih ciljeva: 1. Omogućavanje uspešnog transfera znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima; 2. Ostvarivanje održivog razvoja poljoprivrednih gazdinstava i unapređenje njihove konkurentnosti; 3. Jačanje aktivnosti iz oblasti prerade i marketinga poljoprivrednih proizvoda, dobrobiti životinja i upravljanja rizikom u poljoprivredi; 4. Obnavljanje, čuvanje i poboljšanje kvaliteta životne sredine sa aspekta poljoprivrede i šumarstva; 5. Promovisanje efikasnosti resursa i 6. Promovisanje socijalne inkluzije, redukcija siromaštva i ekonomski razvoj ruralnih područja. Zemlje članice imaju zadatak da kreiraju svoje nacionalne programe ruralnog razvoja za predstojeći sedmogodišnji period, kao i da osmisle šemu odnosno način korišćenja sredstava namenjenjih direktnim plaćanjima.